

Kärmekallion tuulivoima- hanke, Sastamala

LIITE 5: KÄRMEKALLIO - TUULIVOIMAPUISTOALUEEN AR-
KEOLOGINEN INVENTOINTI 2023 (HEILU OY)

SASTAMALA

Kärmekallio

Tuulivoimapuistoalueen arkeologinen inventointi 2023

Tilaaaja:
FCG Finnish Consulting Group

Toteuttaja:
Heilu Oy,
Kalle Luoto

Sisällysluettelo

1. Inventointialueen lähtötiedot.....	3
Historiallinen aika ja kartat	4
2. Arkeologinen inventointi	9
3. Yhteenveto	14
4. Arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet.....	15
Kiinteät muinaisjäännökset	17
1. Kärme kallio	17
Muu kulttuuriperintökohde	21
2. Kekoneva	22
3. Kekoneva 2	23
4. Latoneva.....	24
5. Latoneva 2	25
6. Kitusuo	26
7. Portaanpää	29
8. Teerineva.....	30
Muu kohde.....	31
9. Perko	31
5. Lähteet.....	32

Kansikuva: Näkymä Kärme kalliolta.

Raportin kuvat: Kalle Luoto (KL) ja Meri Leppäsalko (ML)

SASTAMALA Kärme kallio

Tuulivoimapuistoalueen arkeologinen inventointi 2023

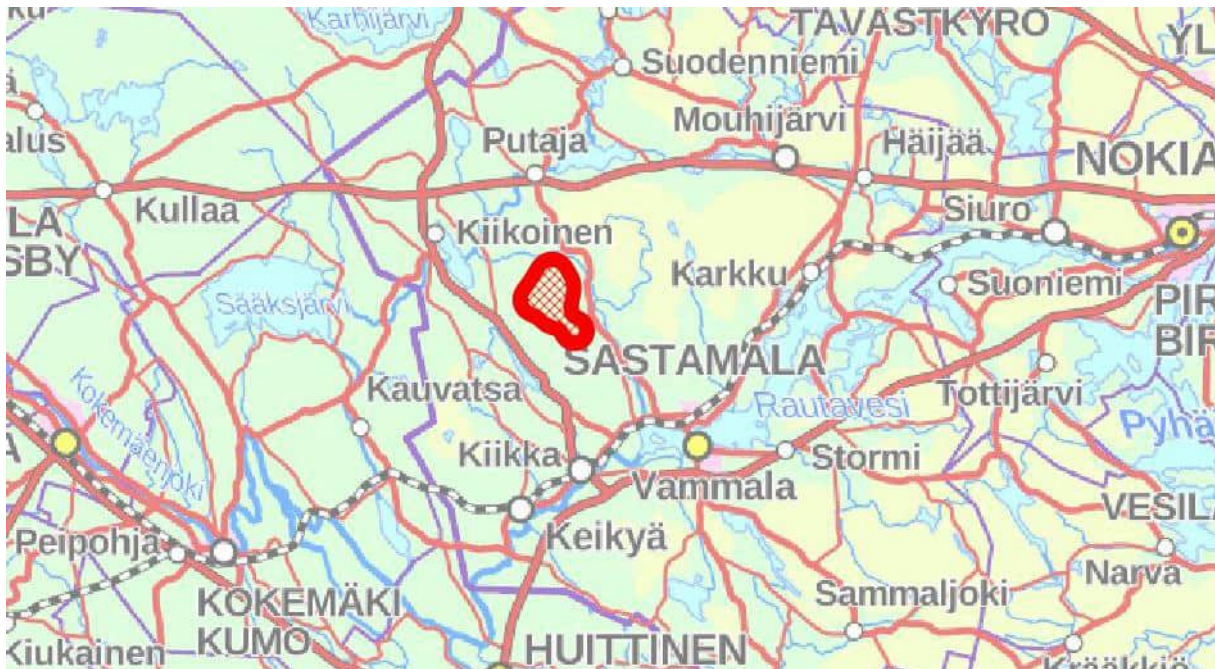
Tiivistelmä

Finnish Consulting Group Oy valmistelee Sastamalan Kärme kallion alueelle uutta tuulivoipuistoa. Alueen kokonaispinta-ala on noin 13,8 km² ja alueelle suunnitellaan seitsemää tuulivoimalaa. FCG Finnish Consulting Group Oy tilasi arkeologisen inventoinnin Heilu Oy:ltä vuonna 2022, mutta suunnittelun venyessä maastotarkastukset tehtiin elokuussa 2023. Maastotyön tekivät Kalle Luoto ja Meri Leppäsalko. Raportti työstä laadittiin talvella 2023 – 2024.

Maastotöissä alueen muuttuvan maankäytön alueet tarkastettiin tärkeimmiltä osiltaan, minkä lisäksi tarkastettiin muutamia esiselvityksen yhteydessä tärkeiksi arvioituja alueita. Inventoinnissa tehtiin havaintoja yhdeksästä kohteesta, joista yhtä ehdotetaan muinaisjäännekohteeksi (röykkiökohte Kärme kallio). Muista kohteista seitsemän oli rajamerkkejä ja yksi moderni kuoppa.

Arkistotiedot

Tutkimustyyppi:	Arkeologinen inventointi
Tutkimuksen tekijä:	Heilu Oy/ FM
Kenttätyöaika:	16.8.2023
Tutkimusten rahoittaja:	FCG Finnish Consulting Group
Käytetty koordinaatisto:	Koordinaatisto ETRS-TM35FIN, korkeus N2000
Taustakartat:	Maanmittauslaitoksen Karttakuvapalvelu (WMTS), 06/2023
Alueen aikaisemmat tutkimukset:	-

Kartta 1. Lähestymiskartta.

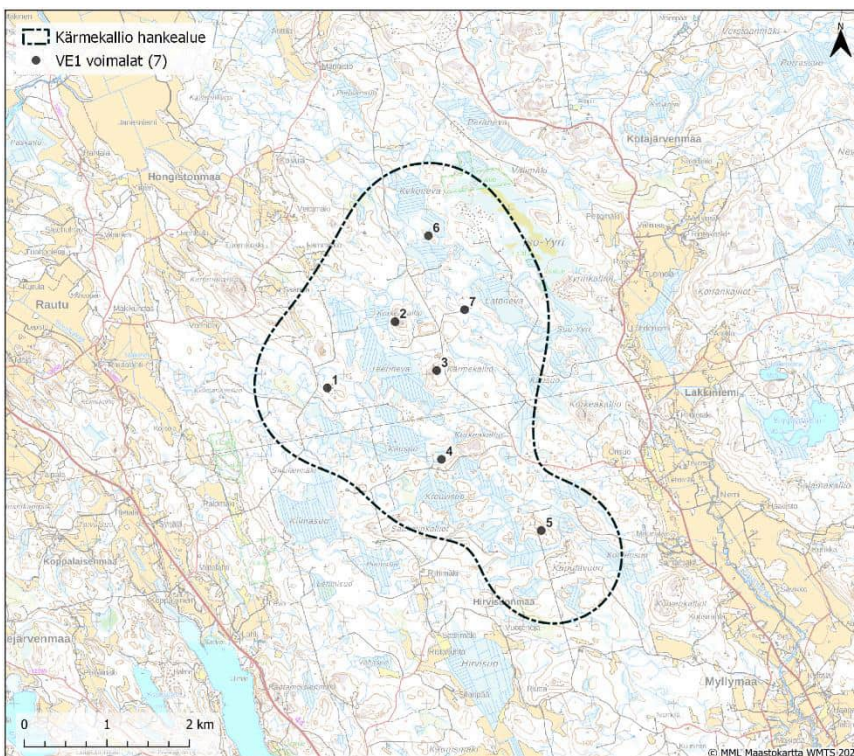
1. Inventointialueen lähtötiedot

Tuulivoimapuiston suunnittelualue sijaitsee Sastamalan keskustan luoteispuolella, Kärmevallion asumattomalla metsäalueella. Alueen pohjoispuolella noin kuuden kilometrin päässä kulkee valtatie 11 Tampereelta Poriin.

Tuulivoimapuiston yleiskaavan pinta-ala on noin 7,8 km² ja alueelle on kaavoitettu seitsemän tuulivoimalanpaikkaa. Soinen ja paikoin ojitettu metsäalue noin kahdeksan kilometrin etäisyydellä Sastamalan keskustasta. Alueen maaperä on pääosin turvekerrostumia sekä hiekka- ja sora-moreenia ja vähäisessä määrin kalliopaljastumia.

Alueella ei ole tehty arkeologisia inventointeja, mutta alueen itäpuolella Vaunujokilaaksossa on liikuttu aikaisempien arkeologisten selvitysten yhteydessä. Tuulivoimapuiston suunnittelualueelta ei tunnettu muinaisjäännöskohteita ennen inventointia. Läheisin muinaisjäännöskohde on alueen kaakkoispuolella sijaitseva kiinteä muinaisjäännös Vallinmaa (912010019), joka on rautakautiseksi tulkittu rökkiökohte.

Oman lisänsä alueen tarkasteluun tuovat havainnot muinaisrannoista (GTK:n aineisto), joita alueen eteläosassa Kupulanvuorella sekä Kartanonvuoren kaakkoisosassa sekä alueen itäpuolella Yyrinkallioilla. Näistä kohteista Kartanonvuori – Pervonkallio väillä saattaisi olla sijainnin ja maaperän osalta potentiaalia esihistorialliselle asutukselle, tosin esiselvityksen perusteella esihistoriallisen ajan muinaisjäännösten löytyminen on alueelta epätodennäköistä.

Kartta 2. Hankealueen suunnitelmakartta kesältä 2023.

Historiallinen aika ja kartat

Alue sijoittuu pääosin entisen Kiikan alueelle. Kiikan alueen kylät mainitaan vuoden 1540 maakirjassa. Kiikka erotettiin Tyrväästä kappeliseurakunnaksi vuonna 1662. Itsenäinen kunta Kiikasta tuli vuonna 1869. Alueen lounaispuolella, noin kolmen kilometrin etäisyydellä, sijaitsee Kiimajärven kylä, jossa on ollut vuonna 1560 kuusi taloa. Alueen itäosan poikki kulkee Kiikan Ritalan sekä Leikkuun kylien ja Tyrvään Kaukolan kylän raja. Pääosa alueesta on Kiikan kylien kapeita metsäpalstoja (mm. Kikkerlä, Ruotsila, Ungerla, Hykkerlä). Alue ja puskurialue on kuvattu lähes kokonaisuudessaan Kiimajärven jakokunnan isojaon kartassa (v. 1804–1811 (Kiikka A36:7/4-65)). Alueen itäpuolella virtaa Vaunujoki, jonka rantamille sijoittuu Sastamalan Tyrvään talojen niittypalstoja 1800-luvulla. Tärkeimpänä rajana voidaan pitää jakokuntien välistä rajaa alueen itäosassa. Lisäksi alueella on historiallisten kylien välisiä rajoja. Näihin saattaa liittyä rajamerkkejä, joita ei tosin ole erityisesti nimetty tai merkitty 1800-luvun lopun pitäjänkarttoihin. Mahdollisesti rajamerkkejä voisi paikantaa alueen korkeimpien kallioiden alueilta.

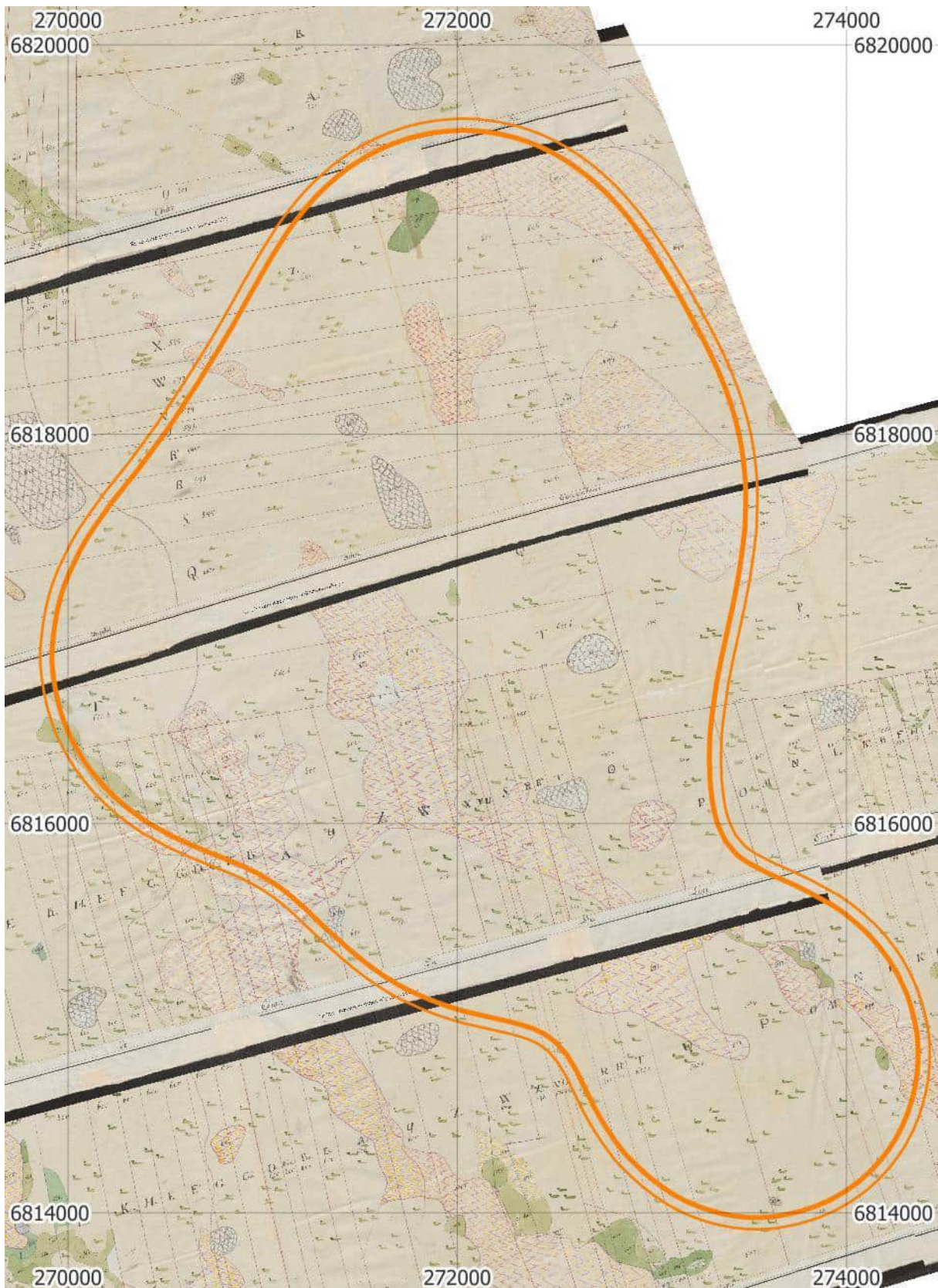
Alueen muutamia taloja on asutettu ilmeisesti melko myöhään, 1800-luvun lopulla tai 1900-luvun alussa. Alueen nimistöstä mainittakoon, että nykykartassa alueella ja puskurivyöhykkeellä on kolme ”Korkeakallio” nimistä kalliota ja kaksi ”Kitusuo” nimistä suoaluetta. Pitäjänkarttaan alueelle ei ole nimettyjä maastonkohtia, mikä osaltaan kertoo alueen luonteesta kylien takamaana.

Isojako Kiimajärven jakokunnassa (1804-1811) karttaan alueelle on merkitty laajoja suo- sekä kallioalueita (Kartta 3). Alueen laidoilla on pienialaisia niittyjä, mutta asutusta ei ole. Alueen itäosassa kulkee polku, joka johtaa Kuivatun Marjajärven etelärannalle Hongistonmaan peltojen laidalle. Kartassa näkyy myös Kiimajärven jakokunnan talojen ja kylien rajoja. Rajat näyttävät noudattavan suoria linjoja.

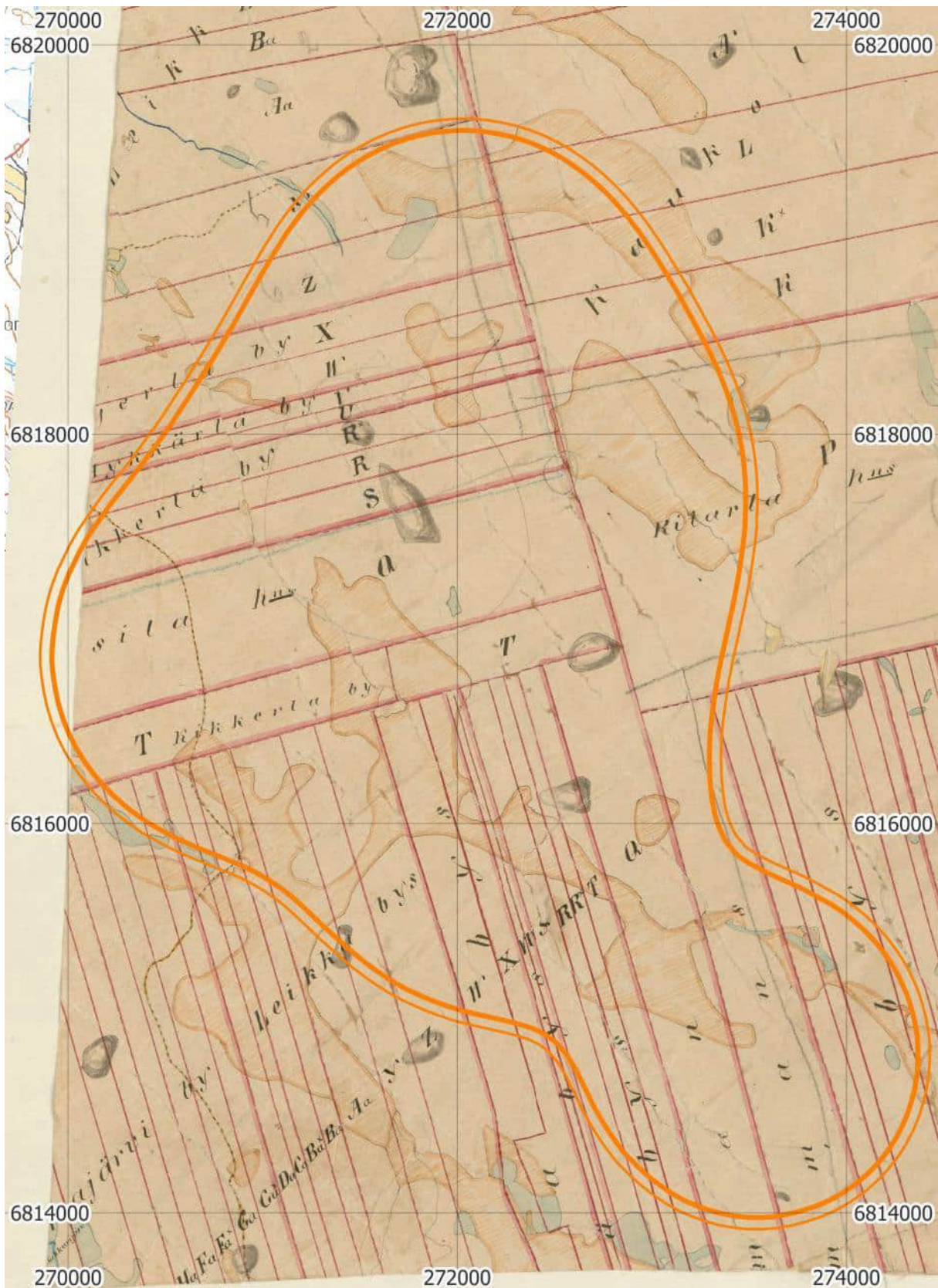
Pitäjänkartassa vuodelta 1846 (Kartta 4) tulee hyvin ilmi alueen lukuisat kylänrajat. Rajat näyttävän säilyneen melko muuttumattomina nykypäiviin.

Senaatinkartaston kartassa vuodelta 1909 alue on soista metsää. Alueelle on merkitty kolme torppaa, jotka ovat yhä rakennettuja ja ilmeisesti lähinnä vapaa-ajan käytössä. Länsilaidalla on Portaanpää (Kartta 5: kohde 1), keskivaiheilla Kärmekallion pohjoispuolella Vuohijoki (2) ja alueen itäosassa Lantee (3). Torppiin liittyy pienialaisia peltoja.

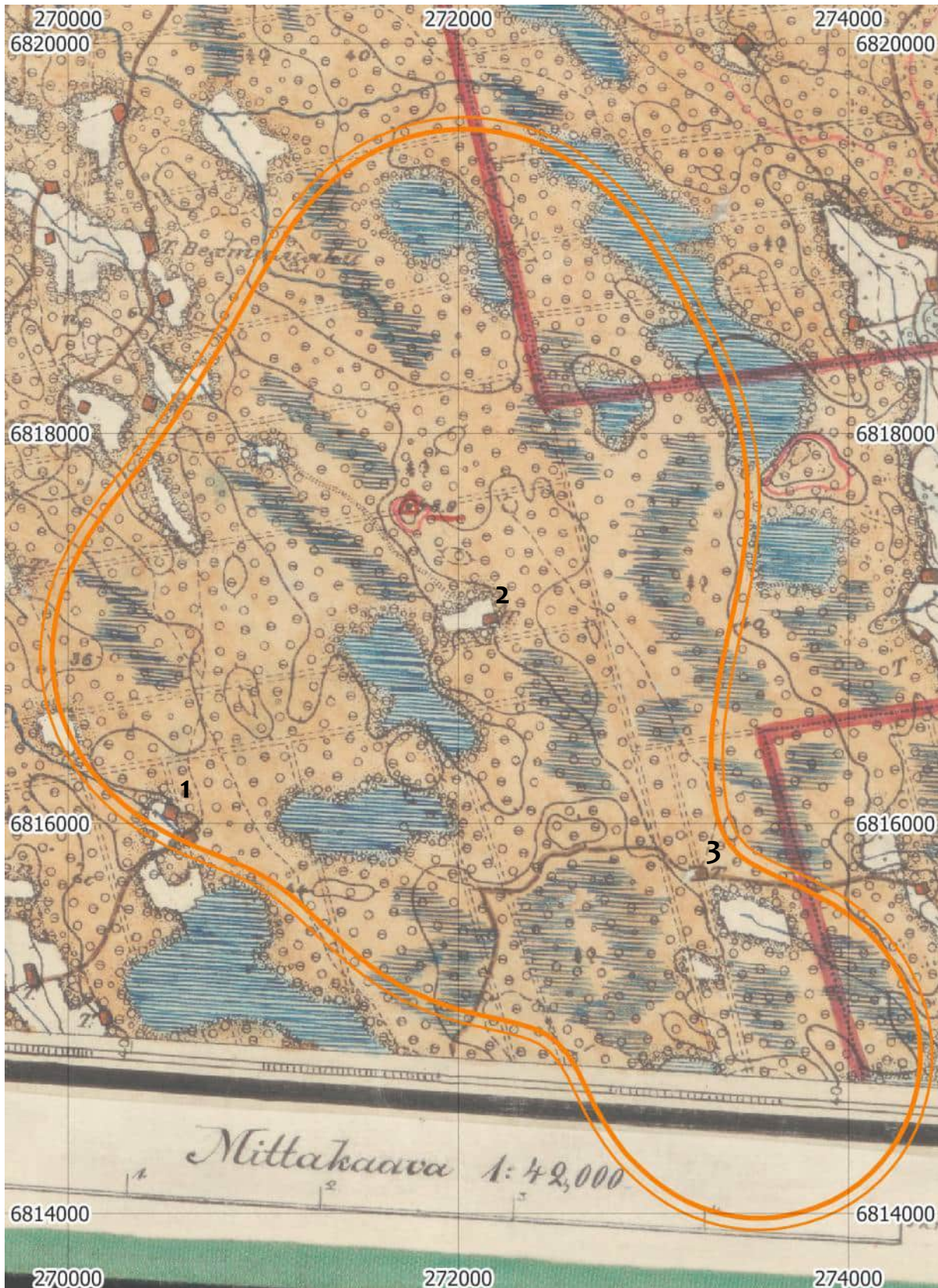
Vuoden 1961 peruskartassa alueen luonne metsäisenä takamaana pysyy: peltoala säilyy pienenä ja asutusta ei juuri ole. Alueen taloudellisesta käytöstä voidaan mainita soiden ojitaminen, mutta esimerkiksi tieverkosta alueella ei juurikaan ole.

Kartta 3. Ote kartasta "Isojako Kiimajärven jakokunnassa (1804-1811)".

Kartta 4. Ote pitäjänkartasta vuodelta 1846 (2121 05 Kiikka).

Kartta 5. Ote Senaatinkartaston kartasta XIX-XX 18-19 Suodenniemi.

2. Arkeologinen inventointi

Kärmekallion alueesta on laadittu arkeologisen potentiaalin esiselvitys keväällä 2023 (Kalle Luoto/ Heilu oy), jota varten oli selvitetty alueen taustatietoja. Alueella keskityttiin esiselvityksen perusteella arkeologisen kulttuuriperinnön kannalta potentiaaliin maastonkohtiin.

Inventoinnin maastotyöt tehtiin 16.8.2023. Tuulivoimaloiden paikat ja niiden lähiympäristöt tarkastettiin maastossa jalkaisin ja alueilla tehtiin silmämääräistä havainnointia. Historiallisista kartoista havaitut rajamerkkien paikat sekä Maanmittauslaitoksen korkeusmallista havaitut mielenkiintoiset anomaliat tarkastettiin. Inventoinnin kulkua dokumentoitiin valokuvin ja tallentamalla tehdyt havainnot käsiGPS-paikanninta (Garmin Montana 680, tarkkuus +/- 5–10 m) käyttäen.

Inventointiraportti laadittiin maastotöiden jälkeen talvella 2023/24. Kartat piirrettiin puhtaaksi käyttäen QGIS-paikkatieto-ohjelmistoa. Inventointiin liittyvät valokuvat ja raportin alkuperäiskappale tallennettiin Heilu Oy:n arkistoon Tampereelle.

Kuva 1. Meri Leppäsalko inventoi rajamerkkiä (kohde 6). KL

Kuva 2. Voimalanpaikka 1, itään. ML

Kuva 3. Voimalanpakka 6 lounaaseen. ML

Kuva 4. Voimalanpaikka 4 koilliseen. KL

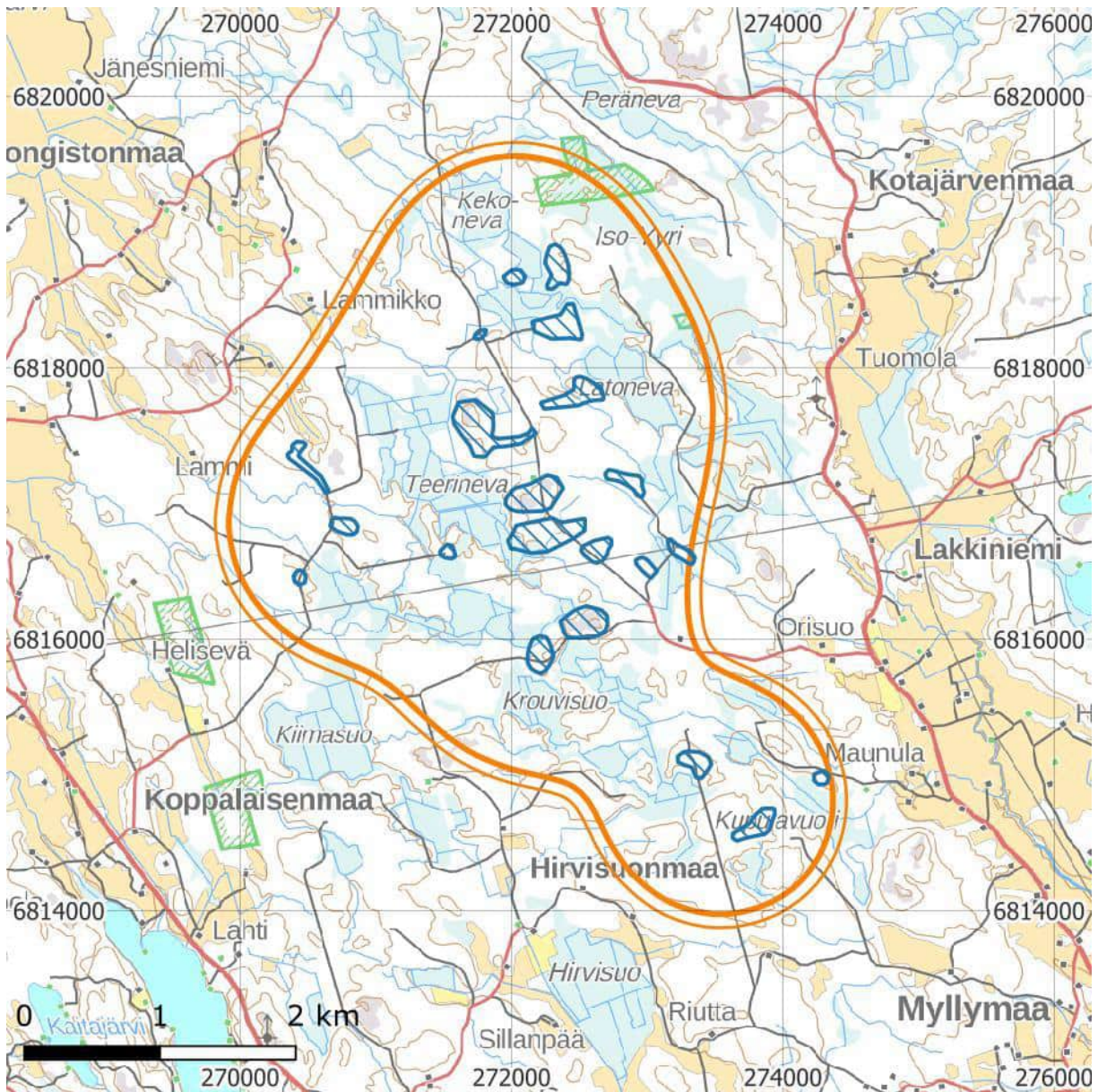
Kuva 5. Voimalanpaikka 5 itään. KL

Kuva 6. Voimalanpaikka 7 luoteeseen. ML

Kuva 7. Muokattua maastoa Korkeakallion alueella. ML

Kartta 7. Maastossa tarkastetut alueet. MK 1:50 000.

3. Yhteenveto

Inventoinnissa tarkastettiin inventointialueen muuttuvan maankäytön alueita, kuten tuulivoimaloiden rakennuspaikat, sekä sellaisia alueita, jotka tulkittiin arkeologisen perinnön kannalta olennaisiksi alueiksi. Inventoinnissa huomiottiin eri-ikäiset ja -tyyppiset arkeologiset kohteet ja tarkastettiin muinaisjäännösten löytymisen kannalta eri tavoin (lidar, maastokartta, vanhat kartat, maastohavainnot) potentiaalisiksi arvioituja paikkoja. Inventointimetodina oli silmämääräinen havainnointi, kairaukset maaperäkairalla sekä lapionpistojen kaivaminen mielenkiintoisiin maastonkohtiin.

Kärmekallion tuulivoimapuiston inventoinnissa dokumentoitiin yhdeksän arkeologisen kulttuuriperinnön kohdetta, joista yhtä ehdotetaan muinaisjäännökseksi. Kyseessä on röykkiökohde Kärmekallio. Tämän lisäksi muita kulttuuriperintökohteita dokumentointiin seitsemän, joista kaikki olivat Kiimajärven jakokunnan kylien rajamerkkejä 1800-luvulta. Lisäksi tarkastettiin vinovalovarjosteessa erottunut kuoppa Perko, joka osoittautui moderniksi kuopaksi.

Kalle Luoto
28.3.2024
Heilu Oy

4. Arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet

Selvityksessä kirjattiin havaintoja 9 kohteesta, joista yhtä ehdotetaan muinaisjäännökseksi, Kärme­kallion kivi­röykkiötä. Sen lisäksi havaittiin seitsemän kylien välisellä rajalla sijaitsevaa rajamerkkiä, jotka sijaitsevat yhä käytössä olevalla 1800-luvulta periytyvällä rajalla. Muinaisjään­nöksiksi nämä ovat nuoria, joten ne luokiteltiin Museoviraston ohjeiden mukaisesti muiksi kulttuuriperintökohteiksi. Lisäksi huomioitiin esiselvityksessä vinovalovarjosteessa havaittu anomalia, kohde 9, joka osoittautui modernin hiekanoton yhteydessä syntyneeksi.

Selvityksessä havaitut kohteet

Kiinteä muinaisjään­nös

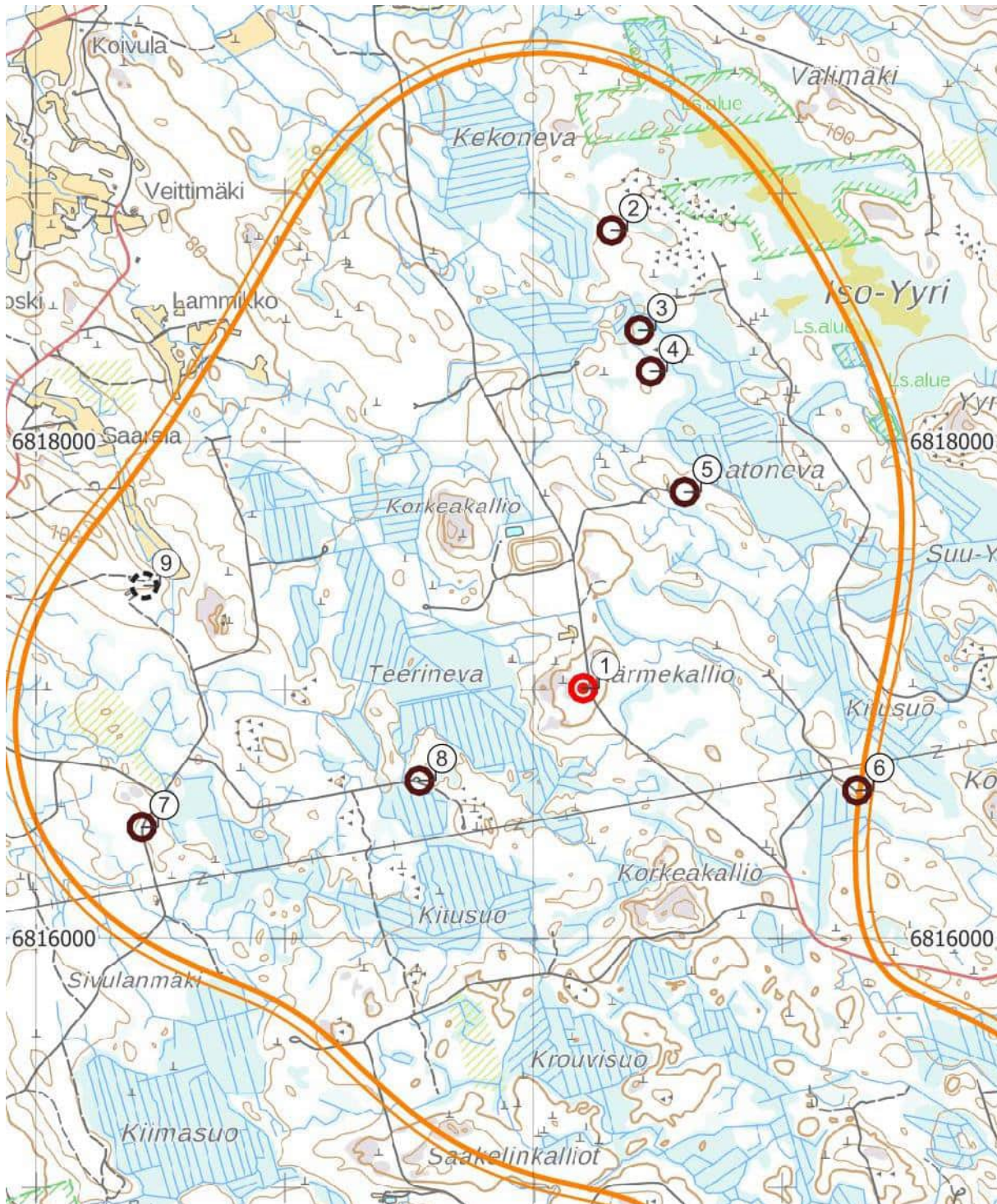
1. Kärme­kallio	kivirakenteet, röykkiöt	ajoittamaton

Muu kulttuuriperintökohde

2. Kekoneva	kivirakenteet, rajamerkit	historiallinen aika, 1800-luku
3. Kekoneva 2	kivirakenteet, rajamerkit	historiallinen aika, 1800-luku
4. Latoneva	kivirakenteet, rajamerkit	historiallinen aika, 1800-luku
5. Latoneva	kivirakenteet, rajamerkit	historiallinen aika, 1800-luku
6. Kitusuo	kivirakenteet, rajamerkit	historiallinen aika, 1800-luku
7. Portaanpää	kivirakenteet, rajamerkit	historiallinen aika, 1800-luku
8. Teerineva	kivirakenteet, rajamerkit	historiallinen aika, 1800-luku

Muu kohde

9. Perko	maarakenteet, kuopat	moderni, 1900-luku

Kartta 8. Selvityksen kohteiden sijainti. MK 1 : 25 000.

Kiinteät muinaisjäännökset

1. Kärmekallio

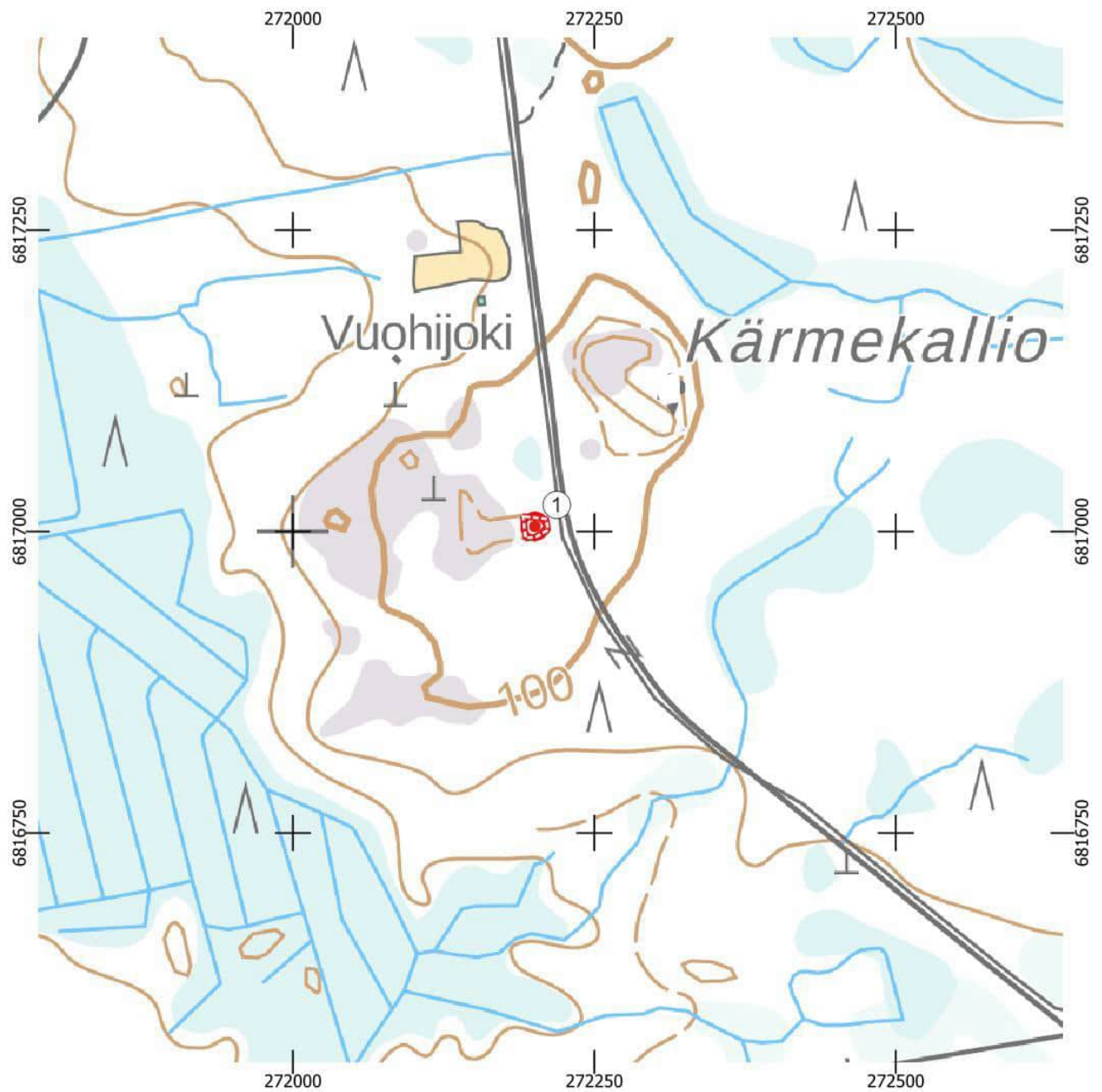
Nimi: Kärmekallio
 Muinaisjäännöstunnus:
 Muinaisjäännösstatus: kiinteä muinaisjäännös
 Muinaisjäännöstyyppi: kivirakenteet, röykkiöt
 Ajoitus: ajoittamaton
 Koordinaatit:
 N 6817004
 E 272200
 z 103 m mpy

Koordinaattiselite: GPS mittaus kohteen päältä

Paikalla on kaakko-luode-suuntainen kiviröykkiö, jonka pituus on noin 6 metriä, leveys 3 metriä ja korkeus 1 metri. Röykkiö on selkeärajainen ja sammalen peitossa. Röykkiön kivistä isoimmat ovat halkaisijaltaan noin 50 cm, mutta useimmat noin 10–20 cm. Kivet ovat luonnonkiviä, tarkoituksella lohkottuja ei havaittu. Kivien välissä ei ole maata. Röykkiön itäpuolella on 0,3 – 0,5 m syvä painauma, jonka koko on noin 3 m x 3 m. Röykkiön ympärille ja painauman kohdalle tehtiin lapionpistoja, mutta niissä havaittiin ainoastaan kiviä ja alueelle tyypillistä soramoreenia.

Röykkiö sijaitsee tiestä noin 20 metriä länteen. Ympäröivä maasto, erityisesti kohteen länsipuolella on kalliota, jossa kasvaa harvaa sekametsää. Kohteen itäpuolella maasto on kivistä.

Esihistorialliseksi röykkiöksi raunio sijaitsee hieman erikoisessa paikassa kaukana vesistöstä. Röykkiöstä noin 200 metriä pohjoiseen sijaitsee Vuohijoen tila, jonka toimintaan kiviraunio saattaa jotenkin liittyä, mutta esimerkiksi viljely- tai kaskirauniosta tuskin on kyse, koska välitön lähiympäristön maaperä ei sovellu viljelyyn. Röykkiön tarkempi luonne ei selvinnyt inventoinnin yhteydessä. Röykkiön merkitystä ja ajoitusta ei voi määrittää tarkasti ilman kaivaustutkimusta.

Kartta 9. Kohde 1, Kärme kallio. MK 1 : 5000.

Kuva 8. Röykkiö, kuvattu lännestä. KL

Kuva 9. Röykkiö, kuvattu lounaasta. KL

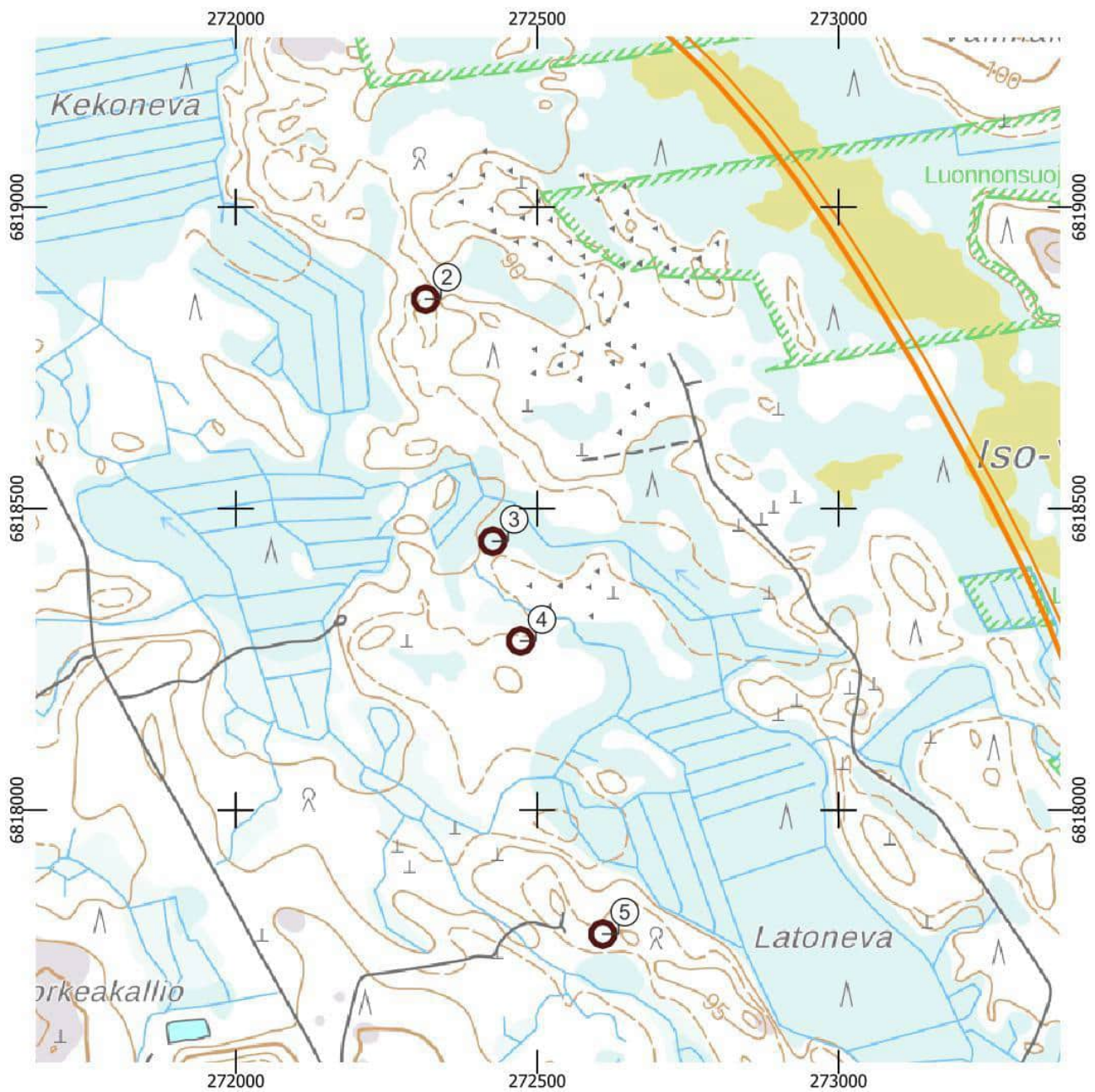

Kuva 10. Kiviraunio kuvattuna kaakosta. Oikealla puolella mahdollisesti tasattu alue. KL

Kuva 11. Kiviraunio kuvattuna idästä. Oikealla etualalla mahdollisesti tasattu alue. KL

Muu kulttuuriperintökohde

Kartta 10. Kohteet 2 – 5. Mk 1 : 10 000.

2. Kekoneva

Nimi: Kekoneva
 Muinaisjäännöstunnus:
 Muinaisjäännösstatus: muu kulttuuriperintökohde
 Muinaisjäännöstyyppe: kivrakenteet, rajamerkit
 Ajoitus: historiallinen aika, 1800-luku
 Koordinaatit: N 6818847 E 272311 z 88 m mpy
 Koordinaattiselite: gps mittaus.

Rajamerkki sijaitsee Kiimajärven jakokunnassa Tyrvään Kaukolan ja Kiikan Ungerlan kylien rajalla metsässä. Rajamerkki on merkitty vuoden 1804-1811 isojakokarttaan, jolloin raja on todennäköisesti merkitty maastoon.

Rajamerkki sijaitsee mäntyvaltaisessa sekametsässä. Alue on hyvin kivikkoista. Rajamerkki on pystyyn asetettu teräväkärkinen kivi, joka on noin 1,45 metriä korkea ja 0,8 metriä leveä. Kivi on asetettu kuoppaan, jonka pohjalla on kiviä.

Kuva 12. Rajamerkki Kekoneva 1 koilliseen. ML

3. Kekoneva 2

Nimi: Kekoneva 2
 Muinaisjäännöstunnus:
 Muinaisjäännösstatus: muu kulttuuriperintökohde
 Muinaisjäännöstyyp: kivrakenteet, rajamerkit
 Ajoitus: historiallinen aika, 1800-luku
 Koordinaatit: N 6818446 E 272426 z 85 m mpy
 Koordinaattiselite: gps mittaus.

Rajamerkki sijaitsee Kiimajärven jakokunnassa Tyrvään Kaukolan sekä Kiikan Hykkerlän ja Ungerlan kylien rajalla metsässä. Rajamerkki on merkitty vuoden 1804-1811 isojakokarttaan, jolloin raja on todennäköisesti merkitty maastoon.

Rajamerkki sijaitsee kuusivaltaisessa sekametsässä, jossa puusto on eri-ikäistä ja aluskasvillisuutta on runsaasti. Rajamerkki on suurimmaksi osaksi peittynyt aluskasvillisuuteen, ja sen päälle on kaatunut nuori koivunrunko. Rajamerkki on noin 1,1 metriä korkea ja 0,6 metriä leveä teräväkärkinen pystyyn asetettu kivi.

Kuva 13. Rajamerkki Kekoneva 2 luoteeseen. ML

4. Latoneva

Nimi: Latoneva
Muinaisjäännöstunnus:
Muinaisjäännösstatus: muu kulttuuriperintökohde
Muinaisjäännöstyyppe: kivrakenteet, rajamerkit
Ajoitus: historiallinen aika, 1800-luku
Koordinaatit: N 6818278 E 272473 z 88 m mpy
Koordinaattiselite: gps mittaus.

Rajamerkki sijaitsee Kiimajärven jakokunnassa Tyrvään Kaukolan sekä Kiikan Hykkerlän ja Kikkerlän kylien rajalla metsässä. Rajamerkki on merkitty vuoden 1804-1811 isojakokarttaan, jolloin raja on todennäköisesti merkitty maastoon.

Rajamerkki sijaitsee hiljattain hakatussa kuusivaltaisessa kivikkoisessa talousmetsässä. Rajamerkki on noin metrin korkea ja noin 22 senttimetriä leveä. Rajamerkissä on näkyvissä porausjälkiä.

Kuva 14. Rajamerkki Latoneva 2 länteen. ML

5. Latoneva 2

Nimi: Latoneva 2
 Muinaisjäännöstunnus:
 Muinaisjäännösstatus: muu kulttuuriperintökohde
 Muinaisjäännöstyyp: kivrakenteet, rajamerkit
 Ajoitus: historiallinen aika, 1800-luku
 Koordinaatit: N 6817801 E 272609 z 93 m mpy
 Koordinaattiselite: gps mittaus.

Rajamerkki sijaitsee Kiimajärven jakokunnassa Tyrvään Kaukolan sekä Kiikan Hykkerlän ja Kikkerlän kylien rajalla metsässä. Rajamerkki on merkitty vuoden 1804-1811 isojakokarttaan, jolloin raja on todennäköisesti merkitty maastoon.

Rajamerkki sijaitsee mäntyvaltaisessa metsässä kuusen juurella. Rajamerkki koostuu viiden pystyyn asetetun kiven kokonaisuudesta. Rajamerkin keskimmäinen ja suurin kivi on noin 1,55 metriä korkea ja 30 senttimetriä leveä. Suurimmassa kivessä näkyy porausjälkiä. Suurinta kiveä ympäröi neljä pientä pystyyn asetettua kiveä, jotka ovat suuremmaksi osaksi sammaleen peitossa.

Kuva 15. Rajamerkki Latoneva 3 pohjoiseen. ML

6. Kitusuo

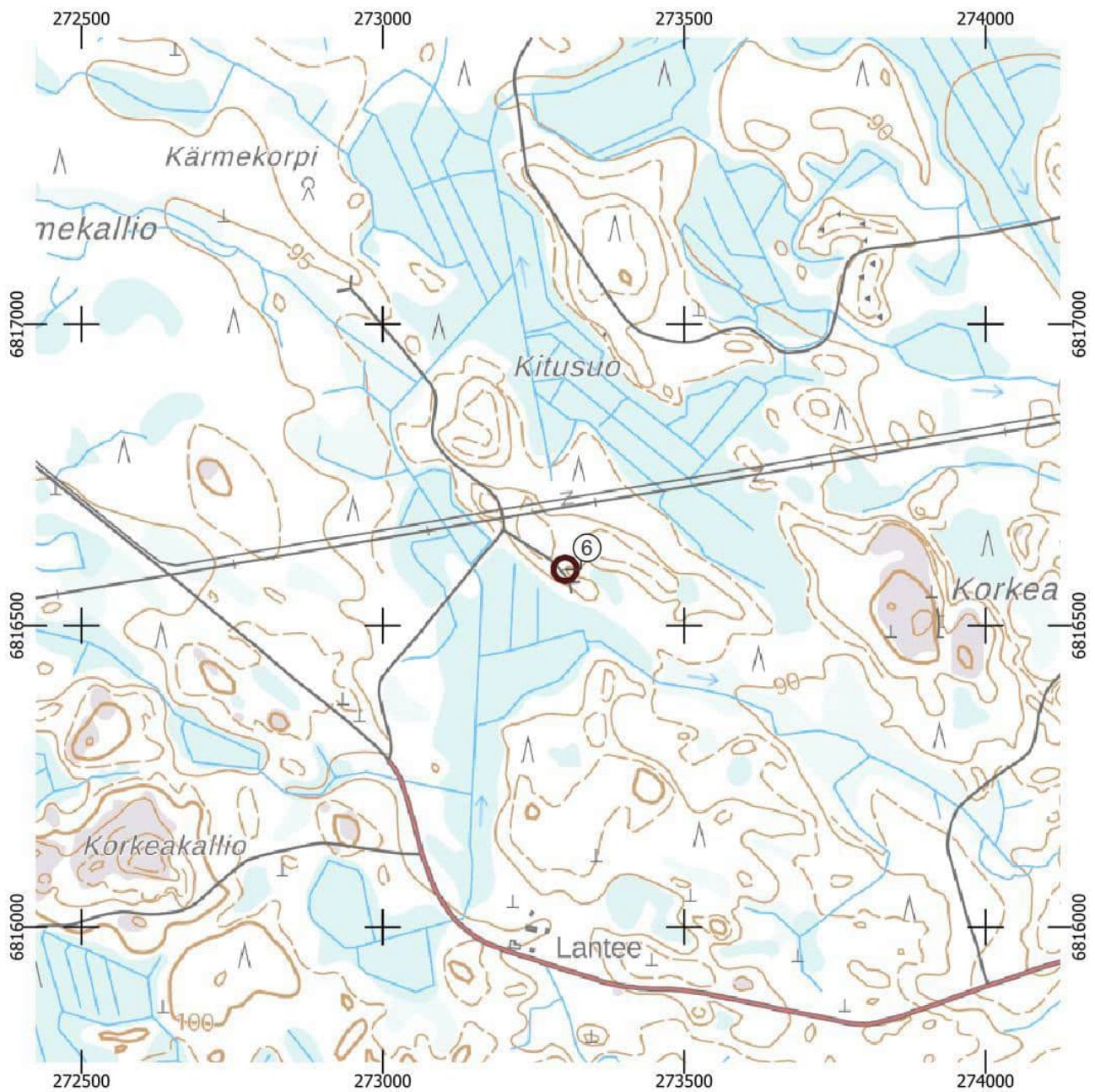
Nimi: Kitusuo
 Muinaisjäännöstunnus:
 Muinaisjäännösstatus: muu kulttuuriperintökohde
 Muinaisjäännöstyypit: kivrakenteet, rajamerkit
 Ajoitus: historiallinen aika, 1800-luku
 Koordinaatit: N 6816593 E 273302 z 95 m mpy
 Koordinaattiselite: gps mittaus.

Rajamerkki sijaitsee Kiimajärven jakokunnassa Tyrvään Kaukolan sekä Kiikan Ritalan rajalla metsässä. Rajamerkki on merkitty vuoden 1804-1811 isojakokarttaan, jolloin raja on todennäköisesti merkitty maastoon.

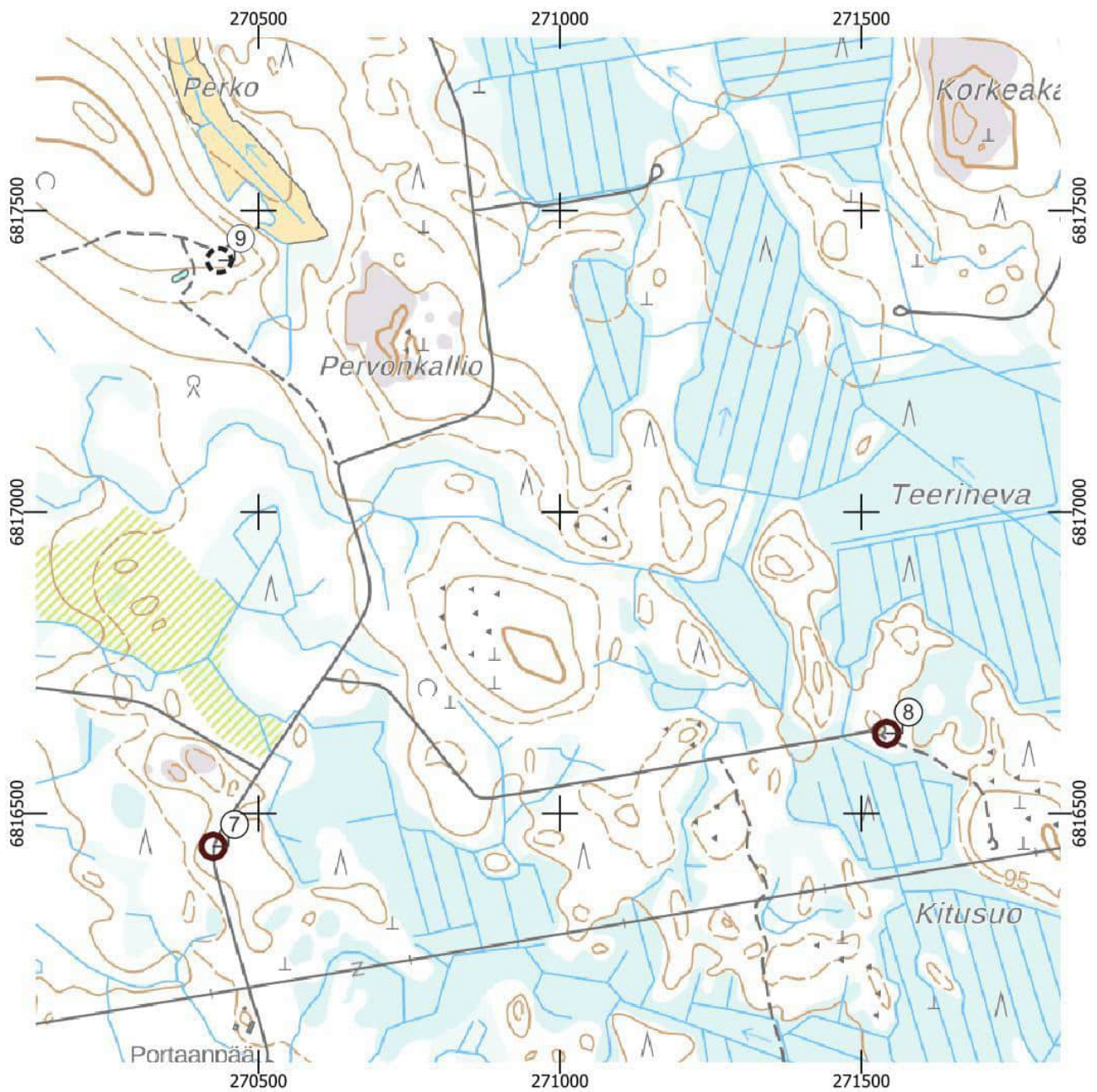
Rajamerkki sijaitsee mäntyvaltaisessa metsässä. Rajamerkki sijaitsee aivan viereisen metsätien reunassa olevan kivivallin toisella puolella, muutaman metrin päässä tiestä. Rajamerkki koostuu kolmen pystyyn asetetun kiven muodostamasta kokonaisuudesta. Kivet ovat noin 50–60 senttimetriä korkeita ja noin 50 senttimetriä leveitä sekä muodostavat yhdessä kolmion. Kivien vieressä maassa makaa puinen seiväs, jonka ympärillä on peltiä.

Kuva 16. Rajamerkki Kitusuo, pohjoiseen. ML

Kartta 11. Kohde 6. MK 1:10 000.

Kartta 12. Kohteet 7, 8, 9 ja 10. MK 1 : 10 000.

7. Portaanpää

Nimi: Portaanpää
 Muinaisjäännöstunnus:
 Muinaisjäännösstatus: muu kulttuuriperintökohde
 Muinaisjäännöstyyp: kivrakenteet, rajamerkit
 Ajoitus: historiallinen aika, 1800-luku
 Koordinaatit: N 6816445 E 270424 z 90 m mpy
 Koordinaattiselite: gps mittaus.

Rajamerkki sijaitsee Kiimajärven jakokunnassa Kiikan Kikkerlän, Leikkuun ja Kiimajärven rajalla. Rajamerkki on merkitty vuoden 1804-1811 isojakokarttaan, jolloin raja on todennäköisesti merkitty maastoon.

Rajamerkki sijaitsee hakkuualueen laidassa noin 2 metriä vieressä kulkevasta metsätiestä. Rajamerkki koostuu viiden pystyyn asetetun kiven muodostamasta kokonaisuudesta. Rajamerkin keskimmäinen ja suurin kivi on noin metrin korkea ja noin 45 senttimetriä leveä. Suurinta kiveä ympäröi neljä pientä pystyyn asetettua kiveä, jotka ovat noin 25–65 senttimetriä korkeita. Kokonaisuudella on noin 4 metriä pituutta ja 2 metriä leveyttä.

Rajamerkki on selkeästi merkitty maastoon oranssilla auraskepillä.

Kuva 17. Rajamerkki Portaanpää. pohjoisesta. ML

8. Teerineva

Nimi: Teerineva
 Muinaisjäännöstunnus:
 Muinaisjäännösstatus: muu kulttuuriperintökohde
 Muinaisjäännöstyyp: kivrakenteet, rajamerkit
 Ajoitus: historiallinen aika, 1800-luku
 Koordinaatit: N 6816632 E 271541 z 90 m mpy
 Koordinaattiselite: gps mittaus.

Rajamerkki sijaitsee Kiimajärven jakokunnassa Kiikan Kikkerlän, Leikkuun ja Ungerlan rajalla. Rajamerkki on merkitty vuoden 1804-1811 isojakokarttaan, jolloin raja on todennäköisesti merkitty maastoon.

Rajamerkki sijaitsee mänty- ja kuusimetsän rajalla noin metrin päässä tienlaidasta ja noin 10 metrin päässä läheisestä auton kääntöpaikasta. Rajamerkki on noin 53 senttimetriä korkea ja 35 senttimetriä leveä.

Kuva 18. Rajamerkki Teerineva länteen. ML

Muu kohde

9. Perko

Nimi: Perko
 Muinaisjäännöstunnus:
 Muinaisjäännösstatus: muu kohde
 Muinaisjäännöstyyppi: maarakenteet, kuopat
 Ajoitus: moderni, 1900-luku
 Koordinaatit: N 6817419 E 270435 z 95
 Koordinaattiselite: gps mittaus

Tuulienergiaa Pirkanmaalla – arkeologinen potentiaali (Luoto 2023) raportissa mainitsema kohde 15002 (kuoppa), joka tarkastettiin inventoinnin yhteydessä. Paikalla on modernin maanoton tuloksena syntynyt kuoppa, jonka halkaisija on noin 6 – 8 metriä ja syvyys n. 0,5 – 1 m.

Kuva 19. Hiekanottokuoppa Perko. Kuvattu etelästä. KL

5. Lähteet

Tutkimusraportit:

Luoto, Kalle 2023. Tuulienergia Pirkanmaalla- arkeologinen potentiaali, täydennysselvitys. Heilu Oy

Digitaaliset lähteet:

- Kulttuuriympäristön palveluikkuna: <https://www.kyppi.fi/>
- Tampereen museot, Siiri tietopalvelu <https://siiri.tampere.fi/public.do>

Kartat:

Kansallisarkisto:

- Maanmittaushallituksen uudistusarkisto .
MHA U Uudistuskartat ja -asiakirjat. A TURUN JA PORIN LÄÄNI. Kiikka. A36:7/4-65 Kiimajärvi; [nimeke on kirjattu kokonaisuudessaan Tietosisältö-kenttään] (1804-1811). Tiedosto 6. Kansallisarkisto. Viitattu 10.6.2023.
- Maanmittaushallituksen historiallinen kartta-arkisto (kokoelma).
Ia.* Pitäjänkartasto:
2121 05 Ia.* -/- - Kiikka (--), 1846. Tiedosto 1. Kansallisarkisto. Viitattu 10.6.2023.
2121 02 Ia.* -/- - Kiikka (--), 1846. Tiedosto 1. Kansallisarkisto. Viitattu 10.6.2023.
- Maanmittaushallituksen historiallinen kartta-arkisto (kokoelma).
Ib.* Senaatin kartasto.
XIX-XX 18-19. [Suodenniemi] . Kansallisarkisto. Viitattu 10.6.2023.

Maanmittauslaitos:

- Peruskartta 2121 05 Lakkiniemi (1961) Vanhat painetut kartat- latauspalvelu